

komme ind paa de forskellige Enkeltheder, men paa ny understrege, at Lovforslaget ikke paa noget Punkt indeholder principielle Forandringer fra den bestaaende Tilstand. Ministeriet har tiltraadt det af Udvalget udarbejdede Forslag, som jeg herved skal tillade mig at anbefale til Fremme.

Endelig skal jeg tillade mig at forelægge *Forslag til Lov om Lærlingeforholdet m. m.* Dette Forhold ordnedes i sin Tid ved en Forordning af 1682 om Haandværksvende og Dreng. Forholdet er senere ordnet ved Forordningen angaaende Haandværkslavene i København af 21. Marts 1800. Ved Lavenes Ophævelse og ved de ændrede Forhold for Haandværkerne opstod der naturligvis paa dette Omraade et Problem, der paatrængte sig til Løsning. Vi fik dog først i 1889 den første Lærlingelov. Det er kun naturligt, at denne Lov blev mangelfuld, men det er kun lidet rimeligt, at en Revision ikke har fundet Sted tidligere, og at vi siden 1889 er blevet staaende paa det Grundlag, der den Gang skabtes. Der er nemlig foregaaet en meget omfattende og betydningsfuld Udvikling i Haandværk og Industri siden da. Opmærksomheden har da ogsaa forlængst været fæstet paa denne Sag, og fra Arbejdernes Side har der været meget stærke Ønsker fremme om at komme til en Revision. Disse Ønsker har ogsaa været bragte frem til Overvejelse i Indenrigsministeriet for ca. 15 Aar siden. Det ses, at man den Gang har forespurgt en Mængde Organisationer om deres Ønsker med Hensyn til Lærlingeloven. Derpaa blev Sagen imidlertid standset. Senere har man igen optaget den, saaledes at en Revision havde haft Mulighed for at komme frem, hvis ikke Krigssituationen havde standset Arbejdet. Under de Overvejelser, der fra Tid til anden har fundet Sted, er der behandlet en Række Erklæringer fra de forskellige Organisationer af Arbejdsgivere og Arbejdere, og ved Udarbejdelsen af Lovforslaget er der i vid Udstrækning taget Hensyn dertil. Det er dog en Selvfølge, at en Sag som denne ikke kan undgaa Paavirkning af den Udvikling, der foregaar i Samfundet, og det nu forelagte Lovforslag adskiller sig derfor paa væsentlige Punkter fra det, der var paatænkt for 5 Aar siden. Efter at jeg har haft den Ære at overtage den Del af Ministeriet, under hvilken denne Sag hviler, er det foreliggende Materiale paa ny blevet bearbejdet, og der har som Afslutning paa denne Bearbejdelse været afholdt en Række Møder med Repræsentanter for Erhvervsorganisationer, hvis Forhold berøres af Loven, samt for

Arbejderorganisationer og for en Sammenlutning af Lærlingeforeninger. Det er klart, at der under denne Gennemgang af Sagen er kommet meget forskellige Opfattelser frem. Paa den anden Side har det været saa heldigt, at jeg personlig havde en vis Sagkundskab i Forhold af denne Art, og jeg har da ved det Lovforslag, som nu foreligger, søgt at holde Linien mellem de Yderpunkter, der ganske naturligt maatte vise sig i en Forhandling, hvor paa den ene Side Repræsentanter for selve Lærlingene og for forskellige Sider af Arbejderbevægelsen, paa den anden Side Repræsentanter for gamle lavsmæssige Haandværksorganisationer, nye Industriorganisationer, Handelsorganisationer, Beværterorganisationer o. s. v. mødte frem. Jeg har, som sagt, søgt at holde en Linie mellem de Yderpunkter, der er blevet tolket ved disse Forhandlinger, og jeg haaber, at det skulde være muligt paa dette Grundlag at tilvejebringe et virkeligt — og i højeste Grad paakrævet — Fremskridt med Hensyn til Lærlingeforholdet.

Det foreliggende Lovforslags Hovedformaal er at sikre Tilgangen til Fagene og en forsvarlig Uddannelse samt at beskytte Lærlingene mod Misbrug og mangelfuld Oplæring. En Lovgivning med dette Formaal er ikke og kan ikke betragtes som værende ensidigt i Lærlingenes eller Arbejdernes Interesse. En saadan Lovgivning er, ret forstaaet, endnu mere i Erhvervenes og dermed i hele Samfundets Interesse. Sikringen af en forsvarlig Uddannelse søges opnaaet ved Bestemmelser, som maa anses for at være absolut paakrævede. Hovedbestemmelserne er, at kun Personer, der selv er fagligt uddannede, kan paatage sig Oplæring, at Lærekontrakterne skal godkendes, og at Godkendelse kan nægtes, naar Læremesteren i Forvejen har et saa stort Antal Lærlinge, at der ikke er Sikkerhed for forsvarlig Oplæring, at der gives Adgang til Indførelse af tvungne Læreprøver, at der drages Omsorg for i videst mulig Udstrækning at give Lærlingene ved Siden af den praktiske en teoretisk Uddannelse i Handelsskoler og tekniske Skoler, at der ved Læreprøve-Nævn, bestaaende af Arbejdsgivere og Arbejdere, tages tilbørligt Hensyn til en retfærdig Bedømmelse af Læreprøverne, og endelig, at der oprettes en ny Tilsynsmyndighed, saakaldte Lærlingekommissioner.

Det kunde jo, naar man skærpede Tilsynsbestemmelserne og Krævene til Læremestrene, befrygtes, at man i visse Fag vilde foretrække ukontrolleret, ungdommelig